

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ИНСТИТУТ
ПО МИНЕРАЛОГИЯ И КРИСТАЛОГРАФИЯ
“АКАД. ИВАН КОСТОВ”

BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES
INSTITUTE
OF MINERALOGY AND CRYSTALLOGRAPHY
“ACAD. IVAN KOSTOV”

София 1113
ул. "Акад. Г. Бончев", бл. 107
Тел.: (+3592) 9797055
Факс: (+3592) 9797056
E-mail: mincryst@clmc.bas.bg

1113 Sofia, Bulgaria
"Acad. G. Bonchev" St., bl. 107
Phone: (+3592) 9797055
Fax: (+3592) 9797056
URL: <http://www.imc.bas.bg>

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР:

(доц. д-р Ж. Дамянов)

П Р А В И Л Н И К

за устройството, дейността и управлението на
Института по минералогия и кристалография
“Акад. Ив. Костов”

I.

Институтът е създаден на 01.03.1995 г. под наименованието Централна лаборатория по минералогия и кристалография (ЦЛМК) с предмет на дейност: фундаментални и приложни изследвания, консултантска, експертна, обслужваща и аналитична дейност, приложение на научните резултати и подготовка на висококвалифицирани специалисти в областта на минералогията и кристалографията, изследване и моделиране на природни и техногенни минерални системи. С решение на V-тото Общо събрание на БАН (Протокол № 26/22.03.2010 г.) от 01.07.2010 г. ЦЛМК се преименува в Институт по минералогия и кристалография "Акад. Иван Костов" (ИМК-БАН).

II. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Член 1. Този правилник урежда устройството, дейността и управлението на Института по минералогия и кристалография “Акад. Иван Костов” към Българската академия на науките. Той е съставен въз основа на Закона за БАН, Устава на БАН и съществуващите други нормативни документи.

Член 2. ИМК е постоянно научно звено на БАН.

Член 3. ИМК е автономна научна организация със седалище гр. София, ул. “Акад. Г. Бончев”, бл. 107, на бюджетна издръжка, със своя банкова сметка, юридическо лице с права да сключва договори и да бъде страна по съдебни и арбитражни дела.

Член 4. В рамките на своята дейност и научна компетентност ЦЛМК извършва фундаментални и приложни научни изследвания в следните национални, международни и

академични приоритетни области, съответстващи на основните политики и програми на БАН:

1. Политика “Науката – основна и движеща сила за изграждане на икономиката и обществото на знанието в България, като член на обединена Европа”:

а) Програма „Устойчиво развитие и използване на природните и суровинните ресурси в България”, посредством:

- изследване и научен анализ на минералносуровинните ресурси на страната;

- изследване на природни и техногенни минерални системи, важни за опазването и екологосъобразното ползване на околната среда;

- изучаване и съхраняване на минералното разнообразие на България.

б) Програма “Повишаване на конкурентоспособността на научно-изследователския продукт”, посредством:

- създаване на нови конкурентни научни продукти и технологии за нуждите на индустрията;

- създаване на нови материали за различни промишлени производства;

- решаване на проблеми в областта на технологичната минералогия.

в) Програма “Устойчиво развитие на научния потенциал”, посредством:

- ежегодно приемане на докторанти и насочването им към национално значими научни изследвания, свързани с изучаването на минералносуровинната база на страната и създаването на нови материали;

- обучение на студенти на договорна основа с висшите училища чрез предоставяне на възможности за участието им в научноизследователски проекти;

- постдокторски специализации;

- участие в двустранни или многостранни проекти с водещи световни и европейски научни центрове;

- участие в международни и национални научни форуми;

- интегриране в научноизследователската работа на университети и научни центрове в страни от Европейския съюз.

2. Политика “Научен потенциал и изследователска инфраструктура – част от общото европейско изследователско пространство”:

а) Програма „Технологично развитие, основано на научна компетентност и нови знания”, посредством включване в Европейската научна инфраструктура и информационно пространство;

б) Програма „Съвременни методи и подходи в изследванията на Земята, атмосферата, хидросферата и близкото космическо пространство”, посредством генериране и/или участие на учени от ИМК в съвместни проекти от научноизследователските програми на Европейския съюз.

Член 5. За изпълнение на политиките и програмите по чл. 4 и в съответствие със своя предмет на дейност ИМК:

1. Провежда научни и приложни изследвания:

а) По минералогия и кристалография и свързаните с тях геология, геохимия, петрология, химия и физика на твърдото тяло;

б) По синтез, структура и свойства на минерали и материали, вкл. и на монокристали;

в) На минералното разнообразие на България;

г) За опазването на околната среда.

2. Организира и участва в национални и международни научни мероприятия – конгреси, конференции, сесии, симпозиуми и др.

3. Популяризира своите научни постижения чрез печатни издания и изложби в страната и в чужбина.

4. Издава всяка година с решение на Научния съвет годишния си отчет в пълен текст на български и английски език.

Член 6. ИМК осъществява своята дейност въз основа на:

1. Научноизследователския си план;
2. Проекти, финансирани от Европейския съюз;
3. Договори за научно-техническо сътрудничество, сключени с министерства, стопански и други организации и фирми;
4. Договори и съвместни проекти с висши училища и постоянни научни звена на БАН;
5. Заявки за сервизни поръчки.

Член 7. ИМК провежда научни мероприятия в страната и международна дейност в съответствие с Устава на БАН и най-добрите практики в Европейския съюз.

III. СТРУКТУРА И УПРАВЛЕНИЕ

Член 8. Структурата на ИМК включва:

1. Ръководни органи:
 - а) Общо събрание на учените;
 - б) Научен съвет;
 - в) Директор.
2. Структурни научни звена – постоянни научни звена са секциите „Топографична минералогия”, „Експериментална минералогия и кристалография” и „Структурна кристалография”, както и Сервизен лабораторен сектор, включващ лаборатории по Рентгеноструктурен анализ (ЛРСА), Електронна микроскопия (ЛЕМ), Термохимия, Спектроскопия, Химичен анализ и Подготовка на препарати и проби за анализ. Научно-помощно звено е “Научни геоколекции”. За изпълнение на проектите от научноизследователския план се създават временни работни групи.
3. Помощни звена – администрация, счетоводство, библиотека и работилници.

Член 9. Общото събрание на учените:

1. Включва всички лица с научно звание или научна степен на основна работа в ИМК.
2. Избира свой председател за срок от четири години. Директорът, заместник-директорът и научният секретар не могат да бъдат избирани за председатели на Общото събрание на учените.
3. Свиква се от неговия председател, от директора на ИМК, от председателя на Научния съвет, както и по предложение на една пета от неговите членове.
4. Приема, изменя и допълва Правилника за устройството, дейността и управлението на ИМК.
5. Избира и отзовава своите представители в Общото събрание на Българската академия на науките.
6. Избира, променя и допълва състава на Научния съвет на ИМК.
7. Съвместно с Научния съвет приема научноизследователския и финансовия отчет на ИМК.
8. Обсъжда програмите на кандидатите за директор по обявен конкурс и изпраща протоколите от обсъждането на Управителния съвет на БАН.
9. Може да взема решения, ако присъстват повече от половината членове от списъчния му състав. Решенията се вземат с явно гласуване и с мнозинство повече от половината от присъстващите на събранието, с изключение на т. 5 и т. 6, по които решенията се вземат с тайно гласуване и с мнозинство повече от половината от редуцирания списъчен състав. Списъчният състав на Общото събрание на учените не може да се редуцира с повече от една пета.

Член 10. 1. Научният съвет е колективен орган за научно ръководство на ИМК с четиригодишен мандат.

2. За членове на Научния съвет се избират доктори на науките, хабилитирани учени, член-кореспонденти и академици. Директорът по право е член на Научния съвет.

3. Броят на членовете на Научния съвет не може да бъде по-малък от 11 и по-голям от 25 души. Броят на членовете, които не са на основна работа в ИМК, не може да надвишава една трета от общия брой на членовете на Научния съвет.

4. Съставът на Научния съвет може да се обновява в рамките на мандата му.

5. Научният съвет избира свой председател, заместник-председател и секретар за срока на мандата си с тайно гласуване и при мнозинство повече от половината от списъчния си състав.

6. Научният съвет се свиква от председателя, директора или по искане на една пета от неговите членове.

7. Научният съвет:

- а) Определя научната политика на ИМК;
- б) Приема планове за научноизследователската и учебната дейност на ИМК и заедно с Общото събрание на учените – отчетите за тяхното изпълнение;
- в) Приема завършените планове и договорни изследвания;
- г) Приема по предложение на директора бюджета на ИМК и контролира изпълнението му;
- д) Взема решения за създаване и закриване на структурни научни звена в ИМК;
- е) Утвърждава предложените от директора, заместник-директор и научен секретар;
- ж) Избира с тайно гласуване ръководителите на структурните научни звена в ИМК;
- з) Взема решения за обявяване на конкурси за присъждане на научни звания и за освобождаване на лица с научни звания;
- и) Извършва избори за присъждане на научни звания, отнема научни звания, зачислява и отчислява докторанти съгласно установения от закона ред;
- й) Утвърждава решения на директора за разпореждане с имоти, собственост на ИМК;
- к) Избира редакционните колегии на периодичните издания на ИМК и прави промени в тях. Избира редакторите на сборници;
- л) Взема решения за публикуване и разпространение на отчета на ИМК и по други въпроси, касаещи дейността на института и предоставени му за решаване от Устава на БАН и от други нормативни актове;
- м) Утвърждава решенията на директора за участие на ИМК в търговски дружества и др.

8. Заседанията на Научния съвет са редовни, ако присъстват повече от половината от членовете на списъчния му състав, освен когато е предвидено друго. Научният съвет взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите членове и с явно гласуване, освен когато е предвидено друго.

9. Решенията си по т. 7 д, е, ж, з, и Научният съвет взема с мнозинство повече от половината от списъчния състав.

10. На мястото на член на Научния съвет, който ще отсъства повече от осем месеца или не е присъствал на над 2/3 от заседанията през дадена календарна година, се избира друг.

11. Заседанията на Научния съвет са публични, освен когато законът предвижда друго.

Член 11. 1. Директор на ИМК може да бъде доктор на науките, хабилитиран учен с научна степен, член-кореспондент или академик, който се назначава на основна работа в ИМК.

2. Директорът се избира с конкурс от Управителния съвет на Българската академия на науките за срок от четири години.

3. Директорът ръководи и управлява цялостната дейност на ИМК съгласно Закона за БАН, Устава на БАН и настоящия Правилник.

4. Директорът:

а) Представява ИМК пред всички органи и организации, юридически и физически лица в страната и в чужбина;

б) Разпорежда се с бюджета на ИМК и нейните фондове;

в) Организира и ръководи изпълнението на административните задачи на ИМК;

г) Назначава и уволнява учените и помощния персонал в ИМК по установения от закона и Устава на БАН ред;

д) Взема решения за разпореждане в интерес на ИМК с имущество, собственост на звеното, които се утвърждават от Научния съвет;

е) Взема решения за участие на ИМК в търговски дружества и др., които се утвърждават от Научния съвет;

ж) Изпълнява и функции, които му се възлагат с нормативни актове, от Ръководството на БАН или произтичат от договори, по които ИМК е страна.

Член 12. 1. Директорът назначава заместник-директора и научния секретар на ИМК след обсъждане и утвърждаване от Научния съвет на предложените от него кандидатури за срок от четири години.

2. Заместник-директор може да бъде доктор на науките или хабилитиран учен на основна работа в ИМК. Той замества директора в негово отсъствие и може да ръководи определени направления, възложени му с писмена заповед от директора.

3. Заместник-директорът има правомощия да подписва всички финансово-счетоводни документи, като за целта има открит спесимент в обслужващата банка.

4. Научен секретар може да бъде доктор на науките или хабилитиран учен на основна работа в ИМК. Той подпомага директора в планирането и отчитането на научната и учебната дейност и осъществява други функции, възложени му от директора с писмена заповед.

5. Помощник-директор по административно-стопанската дейност се назначава от директора в зависимост от обема и характера на тази дейност в ИМК. За нея той отговаря наравно с директора.

Член 13. Ръководител на структурно научно звено в ИМК може да бъде доктор на науките или хабилитиран учен на основна работа в звеното. Той се избира от Научния съвет за срок от четири години по предложение на членовете на Научния съвет и/или на учените от структурното звено.

Член 14. 1. Счетоводството е помощно звено, което извършва цялостната финансово-икономическа дейност при изпълнението на научноизследователските и договорните задачи на ИМК.

2. Главният счетоводител отговаря заедно с директора за изпълнението и спазването на всички законови разпоредби и постановления във финансово-икономическия сектор.

Член 15. 1. Администрацията, снабдяването и работилниците подпомагат работата на ИМК по изпълнението на научноизследователските задачи. Тяхната дейност се ръководи от помощник-директора по административно-стопанската дейност.

2. Ръководителите на помощните звена се назначават от директора.

IV. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Член 16. 1. Цялостната научноизследователска дейност на ИМК се осъществява съгласно предмета на дейност и научните приоритети на БАН, приети от Общото събрание, Устава на БАН, Решенията на Научния съвет на ИМК и настоящия правилник.

2. Тази дейност се ръководи лично от директора при прякото участие на заместник-директора и научния секретар.

3. За своевременното изготвяне и представяне на проектоплана, отчета и възлагателните заповеди за научноизследователската и учебната дейност на института, както и за участието му в международното сътрудничество, отговаря научния секретар.

4. Научноизследователска дейност в постоянните научни звена:

а) Секция “Топографична минералогия”.

Основни направления са:

- Природни минерални системи;
- Техногенни минерални системи.

Екипът развива изследователска дейност на базата на системния подход при изучаването на минерални обекти, образувани в природни градиентни системи, с оглед разработването на генетични модели и приложението им в практиката. Изследват се фазовият състав, качествените характеристики и разпределението на компонентите в техногенни системи, формирани при усвояването на минералните суровини, както и тяхното въздействие върху околната среда. Създават се и се поддържат минераложки бази данни.

б) Секция “Експериментална минералогия и кристалография”.

Основни направления са:

- Синтез и кристализация на аналози на минерали и нови материали;
- Моделиране на природни процеси и системи;
- Изследване на получените продукти и процесите на формирането им.

Научната дейност на секцията е съсредоточена върху синтеза и кристализацията на минерали и материали, както и върху моделирането и модифицирането на природни процеси и системи. Извършват се изследвания на минерали и материали в моделни системи и продуктите и процесите на формирането им. Основни обекти са микропорести материали, природни и синтетични зеолити, титаносиликати, цирконосиликати, бентонити, сорбенти на глинеста и зеолитова основа, катализатори, монокристали за лазерната техника. Получават се еталонни данни за попълване на минераложката база от данни за България.

в) Секция “Структурна кристалография”.

Основни направления са:

- Кристалохимия;
- Физика на минералите.

Научната дейност на секцията е насочена към определяне на кристалната структура и фазово-химичния състав на монокристали, минерали, кристални и поликристални материали. Извършва се геометрична и кристалохимична интерпретация на кристални структури на базата на развивани от ИМК изчислителни методи в кристалографията. Попълват се кристалографски бази от данни за идентификация на кристални фази. Екипът осъществява синтез на нови химични съединения със зададена структура и свойства. Прилагат се и се разработват физични методи за изследване и характеризирание на минерали и материали. Изучава се фазовият състав на минерални системи и процесите на тяхното изменение и модифициране. Попълват се спектроскопски бази от данни за минералите.

V. СЕРВИЗНА ДЕЙНОСТ

Член 17. Сервизната дейност на ИМК се ръководи от ръководителя на Сервизния лабораторен сектор (заместник-директора) и ръководителите на съответните лаборатории и се извършва от определени от тях лица. Тази дейност се осъществява съгласно Правилника за сключване на договори за научно-приложни проекти (задачи) от постоянните научни звена на БАН с външни възложители (приет от Общото събрание на БАН на 09.05.2005 г.) по заявки на външни възложители, като услугите се калкулират по

приет от Научния съвет на ИМК ценоразпис, както и по заявки от учените и специалистите от ИМК за нуждите на проектите от научноизследователския план.

VI. СЪСТАВ НА ИМК

Член 18. Кадровият състав на ИМК включва назначените съгласно утвърдения щат ръководни кадри, хабилиитирани и нехабилиитирани научни работници, специалисти, научно-помощен, административен и обслужващ персонал и работници.

Член 19. 1. Ръководните кадри се избират съгласно Устава на БАН, хабилиитираните и нехабилиитираните научни работници – по реда, предвиден в Закона за научните степени и научните звания и Правилника за неговото приложение, а останалият персонал се назначава в съответствие с изискванията на Кодекса на труда и др. нормативни документи.

2. Заповеди за назначаване, преназначаване и освобождаване на кадрите в ИМК се издават от:

а) Председателя на БАН - за директора;

б) Директора на ИМК – за заместник-директора, научния секретар, помощник-директора, главния счетоводител, ръководителите на секции и лаборатории, научните сътрудници и всички останали служители в института.

3. В ИМК се извършва редовно атестиране на научните кадри и специалистите с висше образование.

4. Оформянето на заповедите за назначаване, преназначаване, отпуски и др. се извършва от завеждащия личен състав.

Член 20. Научните работници от ИМК участват в обучението на студенти и в различни форми на следдипломна квалификация към висшите училища в страната и други заинтересовани организации, както и на зачислените в докторантура.

Член 21. При необходимост от разработването на отделни задачи от научноизследователския план на ИМК като извънщатни сътрудници могат да се назначават висококвалифицирани учени, специалисти и работници от външни организации, неработещи пенсионери и учащи при условията и по реда, предвиден в действащите нормативни актове.

Член 22. Общите изисквания за целия персонал и общите правила за вътрешния трудов ред на института се одобряват от Общото събрание на учените.

Член 23. Правата и задълженията на отделните категории длъжности са регламентирани със съответни длъжностни характеристики.

VII. ФИНАНСИРАНЕ И БЮДЖЕТ

Член 24. Финансовата дейност на ИМК се осъществява съгласно Устава на БАН.

Член 25. При осъществяването на финансовата дейност директорът се подпомага от главния счетоводител, който има права и задължения съгласно Закона за счетоводството.

Член 26. За изпълнението на извънпланови научни задачи директорът на ИМК може да сключва договори с външни възложители – министерства, ведомства, фирми, стопански организации и др. Постъпленията по тези договори се използват за финансиране на договорните разработки, за допълнително заплащане на изпълнителите по договорните задачи и за разширяване на материално-техническата база на ИМК. Договорите се сключват съгласно Правилника за сключване на договори за научно-приложни проекти (задачи) от постоянните научни звена на БАН с външни възложители.

Член 27. ИМК има право да ползва целево постъпленията от реализацията на научни проекти, продукти и услуги, както и в пълен размер реализираните в института бюджетни икономии (без икономии от фонд “Работна заплата” и от стипендии). За поддръжка, разширяване и обновяване на материалната база могат да се ползват по същия

ред част от средствата, постъпили от реализация на патенти и др., съгласно действащите в страната нормативни документи.

VIII. ИМУЩЕСТВО

Член 28. ИМК управлява и стопанисва предоставените му и придобити основни и оборотни средства и специални фондове съобразно тяхното предназначение и съгласно Устава на БАН и законовите разпоредби.

IX. ТРУДОВО-ПРАВНИ ОТНОШЕНИЯ

Член 29. 1. Трудово-правните отношения в ИМК се осъществяват съгласно Кодекса на труда, съществуващите закони, постановления и нормативни документи.

2. Начинът на формиране на работната заплата се определя от Вътрешни правила за работната заплата, които се приемат ежегодно.

3. Синдикалната дейност в ИМК може да се извършва съгласно съществуващите нормативни документи.

4. В рамките на ИМК научните работници нямат право да създават или участват във фирми, както и да развиват под каквато и да е форма търговска дейност за своя сметка.

X. ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 30. 1. Постъпилата кореспонденция след завеждането ѝ във входящия дневник се докладва на директора, а при отсъствието му - на заместник-директора, които с резолюция определят изпълнителя или дават указания.

2. Оригиналите на постъпилата кореспонденция, издадените заповеди, както и копия от изходящата кореспонденция, планове, отчети и др., се съхраняват в администрацията и архива на ИМК по установената от БАН номенклатура.

Член 31. Кореспонденцията на ИМК с по висшестоящи организации се осъществява след уведомяване на ръководството на БАН.

Член 32. Служители на ИМК могат да извършват изследователска, сервизна и експертна дейност в полза на трети юридически или физически лица, като използват за това законоустановеното работно време и/или материална база, предоставена за ползване от БАН или нейните звена, само ако тази дейност е регламентирана с решение на ръководните органи на държавата и на БАН и/или се осъществява в рамките на писмени договорни отношения със звената на БАН, представлявани от техните директори или от Ръководството на БАН. Отклоненията от това задължение са нарушения на трудовите правоотношения и се санкционират в съответствие с Кодекса на труда.

Член 33. ИМК има свой кръгъл печат с надпис "Българска академия на науките" и в средата „Институт по минералогия и кристалография”. Същият се съхранява от определено със заповед на директора длъжностно лице.

XI. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Настоящият Правилник за устройството, дейността и управлението на ИМК е съставен на основание Закона за БАН, Устава на БАН и съществуващите разпоредби.

2. Изменението на правилника се извършва по реда на неговото приемане.

3. Правилникът е бил предложен за обсъждане от колектива на ИМК и в него са включени направените при обсъждането предложения.

4. Правилникът е приет от Общото събрание на учените в ИМК-БАН (Протокол № 17/21.12.2006 г.). Той влиза в сила от датата на утвърждаването му от директора.